

GAZETA WARSZAWSKA

W SOBOTĘ DNIA 17. WRZEŚNIA ROKU 1791.

Z Warszawy d. 17. Września.
SESSYA SEYMO: CCCCLXIII.

Dnia 15. Września.

JP. Marzałek i Seymow w Zagajeniu swoim wyraził, iż przystępując po odpczynku do pracy dalzey, należy konczyć y umacnić to Dzieło, które w Konstytucyi trzeciego Maia dla dobra y szczęścia Oyczyzny ustanowione zostało, y które, nietylko Kraiowi Obywatele, ale y Poltronne Narody w Pismach y odgłosach swoich uwielbiają; ażę podług Prawa, iuz Miasta Wydziałowe, wybrałszy Plenipotentów na Seym, tychże do Stanów Seymujących przyślaly, zacychym podług tegoż Prawa, onych w Izbie Pracywodawczej umieścić należy.

Z pomiędzy II. PP. Plenipotentów Mieyskich, stojących w końcu Izby Seymowej za Marzałkami, zabrał Głos JP. Wybicki Plenipotent Wydziału Poznańskiego, w którym obszerne mianym, wyraziłszy Królowi Jmci y Stanom Seymującym czułą wdzięczność za powrót Praw Miastom służących, a od dwóch Wieków

im odjętych, za przypuszczenie do Spółnstwa Obrad Seymowych, zaręczył Imieniem tychże Miast Wolnych Rzpltey, iż dla obrony y zaszczytu wspólney wżyskkich Oyczyzny, życie y majątki swoje zawsze łożyć będą gotowe; nakoniec oświadczywszy, iż też Miasta, w Oferze dla Rzpltey, Dwanastcie Sztuk Harmat przyślawia, upraszał N. Pana o dozwozenie tymże Miastom (dla okazania wdzięczności y zoftawienia Pamiętki następnym Wiekom) wystawienia Kołofu Naylepszemu z Królów w Mieście Warszawie.

J.X. Kollatay Podkanclerzy Kor: za zbliżeniem się Ministerjum do Tronu, odpowiedział II. PP. Plenipotentom Miast stołownie do okoliczności y zadań przez nich oświadczonych; względem zaś wystawienia Kołofu dla Króla Jmci, oświadczył, iż ten będzie Paniątką y wdzięcznością Ludu Mieyskiego, y Sławy niesmiertelney Seymu terażnieyłego; nakoniec wezwał tychże Plenipotentów Miast do ucalowania ręki N. Pana; poczym także II. PP. Senatorowie, Ministrowie y Połowie, do ucalowania teyże ręki Króla Jmci przystąpili.

Xiąże Jmć Frymus, w zabrany Głosie

oświadczywszy Stanom Seymującym, iż oddali-
wszy się z Kraiu za granicę dla poratowania
zdrowia swojego, z największym ukontentowa-
niem słyżał wszędzie od postronnych Osób, u-
wielbienia y pochwały Seymu terazniejszyego, y
że dla czynów tegoż Seymu y *Konstytucyi* no-
wo ustanowioney, chlubno jest za granicę na-
zywać się *Polakiem*; zachęcał nakoniec, ażeby w
zgodzie y jedności kończono daley to wszystko,
co ieszcze jest potrzebnym do uszczęśliwienia
tak Oyczyzny, iako też y Obywatelów.

JP. *Manuzzy* *Posel Brańawski*, w Głosie
swoim dopraszał się uwiadomienia, względem
Xiążęcia Jmci Elektora *Saskiego*, iakową ten dał
Rezolucya o wyborze swoim do Tronu *Polskie-
go*; podał nakoniec Projekt, ażeby wyznaczyć
Poselstwo Extraordynaryjne do tegoż Xiążęcia
Jmci Elektora, z doniesieniem, iż jest od Na-
rodu do Korony *Polskiej* wezwany.

Król Jmność wezwawszy Ministerium do
Tronu oświadczył, iż wkrótce przez Minisra
Interessów Zagranicznych doniesionym zostanie
Stanom, iakowé są czynione Negocyacye w tym
wszystkim, co tylko do Pomysłności y uszczęśli-
wienia Kraiu ściąga się, y że te same doniesie-
nia nauczą, iako Kray Nasz do poważania y szan-
cunku u postronnych przychodzi po ustanowioney
nowey *Konstytucyi* *Rządowej*, która to *Konstytucya*
nie tylko w Kraiu, ale y za Granicę, swoje odbiera
uwielbienia; nakoniec oświadczył, iż przy utrzy-
maniu tey *Konstytucyi*, y w Obronie oney, sam
na czele aż do przelewu Krwi własney stanąć
gotów, iesliby kto też *Konstytucyę* naruszać po-
wazył się. Na ten wyraz N. Pana, powszechny
cały *Gzby* dał się słyżać odgłos, iż gotowi
wszyscy swe życia polozyć przy obronie Kraiu
y Praw, dla uszczęśliwienia Oyczyzny ustanow-
ionych.

Czytał potem J. P. Sekretarz Seymowy
Projekt Ordynacyi dla *Sądów Appellacyjnych*
Mieyskich, który wzięty jest do Deliberaeyi. Po-
czym *Sesly* Seymowa, dla dania czasu ozna-
czenia JJ. PP. Plenipotentów *Mieyskich* do Dy-
kasteriyów na Prowincjonalnych *Seslych*, Sol-
wowaną została na poniedziałek, na godzinę 10.
to jest na dzień 19. Września.

Z *Drezna* d. 29. *Sierp*: Dnia 25. tego Miesiąca
Cesarz Jmć przed południem przyjechał do na-
szego Xiążęcia Jmci Elektora do Zamku *Pillnitz*.
Z Cesarzem Jmcią przybył oraz Arcy-Xże *Franciszek*,
tudzież Feltmarża: Hrabia *de Lascy*; Hra-
bia *Palfy*, y niektórzy inni Dystryngowani Pa-

nowie. Tegoż dnia, około godziny w pół do
drugiej po południu, przyjechał także do *Pillnitz*
Król Jmć *Pruski* z Królewicem Następca, prze-
prowadzony będąc od Xiążęcia *de Hobenlohe* Gu-
bernatora *Wrocławia*, od Hrabiego *Karola de*
Brühl, General-Majora y Adiantanta *de Bischof-*
sweber, y od Pulkownika *de Stein*. Naostatku
przybył także tegoż dnia Hrabia *Artezyi*, Pan
de Calonne, General *Flachsland*, y wielu innych
Panów *Francuskich*, którzy już tamżali Generala
Bouille, Xiążęcia *de Polignac*, y Xiążęcia *de*
Nassau Siegen, pierwey dniem przybytych. Po
uprzemych u Dworu Przywitaniach Gości Nay-
iasniejszych, wkrótce potem nastąpił Wielki Ó-
biad, na którym oprócz *Niemieckich* Gości Nay-
iasniejszych, naydowali się też Hrabia *Artezyi*,
y Xiąże *de Polignac*. Wieczorem na Teatrum
grana była *Operetta*; po wieczery zaś Illumina-
cya wspaniała ten dzien zakończyła. Dnia
26. czas poranny zszedł na wzajemnych Wizy-
tach y Konferencyach Osób Nayiasniejszych,
dopiero nastąpił Obiad; po Obiedzie, grano na
Teatrum *Operette*. — Wieczorem po Kolacyi,
przedziwny *Feierwerk* zapalono, y Illuminacya
wczorajszą ponowiono. Dnia 27. przed połud-
niem, Cesarz Jmć z Hrabią *Artezyi* przez pół-
trzeci godziny był u Króla Jmci *Pruskiego* w
Pokoju jego na Konferencyi, y po oddaleniu się
Hrabiego *Artezyi*, Monarchowie obadwa przez
godzinę ieszcze sam na sam z sobą konferowa-
li. Po obiedzie o zwykłej porze odprawionym,
wszyscy Goście w Kompanii poiechali do *Dre-
zna*, gdzie oglądali naprzód *Galeryę Obrazów*, do-
piero *Bibliotekę*, y w tak nazwanym *Sklepie* *Zi-
lonym* wszystkie obobliwości widzenia godne.
Wieczorem udali się na *Redutte*, gdzie około 5-
tychocy *Masek* naydowało się. Tam z szeregól-
niejszym tutejszey Publiczności ukontentowa-
niem, naydystryngowanisi Xiążęta obcy, bez dy-
stryncyi Stanu tańczyli z *Maskami*. Około go-
dziny 9. Goście Nayiasnieyszy powrócili do *Pil-
nitz* nazad na Kolacyę. Po Kolacyi, zgromadzi-
li się Cesarz, Król *Pruski*, Hrabia *Artezyi*, Fel-
tmarżalek *Lascy*, Baron *de Spielmann*, Pan *de*
Calonne, y General-Major *de Bischofsweber* do
Pokoiów Cesarza na Konferencyę, ta do godzi-
w pół do 2. po północy była przeciagniona, około
którego czasu, Cesarz Jmć z *Pillnitz* do *Pragi*
wyjechał. Dnia 28. około godziny 8. ranney,
Król Jmć *Pruski* poiechał do *Moritzburg*; ztani-
tąd obrociwszy Trakt przez *Elsterwerde*, gdzie
Xiążęciu *Kurlandskiemu* oddał *Wizytę*, do swo-
ich znówu puścił się Kraiów na powrot.

Z *Paryża* d. 26. *Sierp*: Na Ses-

S U P L E M E N T

DO GAZETY WARSZAWSKIEY

W SOBOTĘ DNIA 17. WRZEŚNIA ROKU 1791.

Z Warszawy d. 17. Września. Kommissya Cywil: Woysko: Powiatu Krzemienie: dnia 5. tego Miesiąca, piłała List do N. Pana, oznaymując o pilnym swym wykonaniu zaleceń uczynionych przez Uniwersał względem Włościan. Przytym oświadczyła powszechną radość, iż Naywyższa Opatrzność; Królowi Jmci jako *Piaślowi*, dobro swe z dobrem Narodu łączącemu, udzieliła tę parę, w której Narod Polski, z pod obcey przemocy wydobyty, przyszedł do takiego stanu, iakiego ledwo sobie mogli życzyć, y przeto dzisiejszego swego Króla wielbi przed całym Światem, iako Tworcę swoiey Wolności.

Z Lublina d. 8. Września. Dzień Elekcyy N. Pana, odprawił się z naywiększą Uroczystością. Trybunał z Sessyy Ratuszowey poszedł do Kollegiaty; gdzie po odprawionym zwykłym Nabożeństwie, zaproszony był na Obiad od IX. *Przedwoieńskiego* Prezydenta Trybunału; po którym skończonym, y po obiedniejszey Ratuszowey Sessyy odprawioney, wspaniałą Kolacyą z Assemblami przy Łasce będący JP. *Suchodolski* Deputat *Chełmski* dawał; na której, równie iak y na obiedzie, przy setnym z harmat biciu, zdrowie Nayias: Pana y Najiasniejszych Stanów spełnione zostało.

Z Frankfurtu d. 27. Sierp: Królowa *Francuska* darowała Królowi *Szwedzkiemu* Szpadę, na której następujące słowa wyrte były: Ku Obronie Uciśnionych.

Pogłoska o Erekcyy nowego Tronu Królewskiego rozchodzi się.

Z Carogrodu d. 22. Lipca. Ow zbuntowany Szef, który (iako w Gazecie już było doniesiono) na czele wielu tylicy *Arabow* zmierzał do opanowania *Meki*, gdzie Sławny jest Meczet *Mahometański*, y do zabrania wszystkich tam naydujących się Skarbów; został przynaglony, iak tu twierdzą, do cofnienia się, y do odstąpienia swych zamyśłów.

Wypis z Listu z Berny d. 15. Sierp: Z Pożarowego ognia *Francuskiej Rewolucyy*, sypią się skry y już padają na dachy nasze. W Kraiu de *Vaud* (części *Francuskiej Kantonu* naszego) Rocznica wipomnioney *Rewolucyy*, dnia 14. y 15. Lipca, z nieprzyzwoitym cale hałasem y tumultem, tudzież z obrządkami nader obraźliwemi była obchodzona. *Regencya* nasza, żadną miarą nie mogła milczeniem lub też wzgardą pokryć iawne *Excessa* owe, które od 600. Mieszczan były tam popełnione. Nieodwłocznie zatym ściągnęła na sam przód 3.

tyfiące Woyska w pole, z ktorego Woyska, 2,000. Oboznią przed Bramami naszego Miasta, y 1,000. przy *Chillon* y *Bex*. Jutro owę Woysko z dwóch tyfięcy Zolnierzy przy *Bern* zebrane, ruszy marszem do Kraiu *de Vaud*, a trzy tyfiące innych Zolnierzy, sćiągną do Miasta *Berny*. Deputacya z czterech Osób do Regencyi wchodzących złożona, uda się na czele owego Woyska, dla otwierania oczu, iezeli to iezcze będzie można, omamionym owym y zwiedzionym Poddanym naszym, y dla wrócenia ich do podległości y porządku nazad. Miasta *Nyon*, *Vevay*, część *Lauzanny* y *Ouchy*, dystyngwowały się przy obchodzie Rocznicy namienioney; ale nad wszystkie inne popisywały się Miasta *Morges* y *Rolle*. Tymczasem zaraz po Festynie owym, gdzie Wolność zawróciła Głowy Poddanych naszych, największa część z Ludzi Wielekich z Kraiu *la Vaux*, *la Cote*, y z Powiatu *Sveron*, udawszy się do Regencyi w *Bern*, zaręczyła o nayrzetelniejszey swey wierności, tudzież nieukontentowanie swoje z postępowania obłąkanych owych Obywatelów oświadczyła. Może teraz płomień Buntu daley nie wybuchnie; ale iuż to dosyć wielkie dla nas iest nieszczęście, iż byliśmy przynaglenni brać się do Oryęża przeciwko Współ-Obywatelom naszym, którym się głowy *Francuską* *Revolucyą* zapaliły.

Z *Paryża* d. 26. *Sierp*: W dzień *S. Ludwika*, trzykroć większą przy Królu postawiono wartę. Król w ten dzień nie widział się z nikim, prócz z temi Osobami, które mu usługują. Przekupki chciały wejść do Zamku, y osiarować Królowi Bukiet, ale Pan *la Fayette* niepozwoilił. Kobiety nadzwyczajnie urażone, obelżywe nader miały na niego słowa.

Iezcze podobno dwa tygodnie miną, nim *Karta Konstytucyjna* zupełnie wygotowana, będzie mogła zostać Królowi ku przyięciu oddaną. Do dzisiaj iezcze nie wiedzą, iakim właściwie sposobem to mają skutecznici, aby Król był wolny. Wreszcie zdale się być rzecz pewna, że *Zgromadzenie Narodowe*, naypoźniey przy końcu *Września* usunie się, y nowemu *Prawodawstwu* ustąpi miejsce. Dziś *Nominacya* *Reprezentantów* do drugiego *Prawodawstwa* w *Paryżu* zaczyna się.

Od *Wyszszego Renu* dnia 24. *Sierpnia*. (Wypis z *Gazety* w *Hannau* wychodzącej) W okolicy tutejszey chodzi po ręku akkredytowana Kopia pewney *Inkwizycyi* *Sądowej*, którą uczyniono z nieiakim *Texard* dnia 30. *Lipca* w *Ettenheim* do areztu wziętym; *Inkwizycyi* tey ważnięyszą treść tu kładniemy: Na *Pytanie*. Dla czego się bawił w *Ettenheim*? odpowiedział: że od *Municypalności* *Strazburskiej* iest

wysłany dla szlakowania Kardynała *de Rohan*, mianowicie zaś dla starania się o zamordowanie jego. Właściwe Instrukcyje na to dane mu były od Prokuratora *Leverau* y od Prezydenta *Strażburskiego* *Dittrich* z obietnicą wypłacenia mu znaczney Summy pieniężney, jeżeli skutecznie zlecenie swoje. Na pytanie, czyby nie wiedział o tym, że zaśadzki także uczyniono na życie *Xiążąt z Francyi* wyślęch? odpowiedział: że po wielekroć o tym był na Klubie w *Strażburgu*, iż trzeba sprzątnąć z świata *Hrabiego Arcezy* y *Xiążęcia de Condé*; o sposobach zaś, iakimi to chcą uskutecznić, nie wie. To mu tylko jest wiadomo, że trzech Gwardyistów Narodowych z *Stażburga* ofiarowało się na przystawienie głowy *Pana de Bouillé*, y że przed dwoma tygodniami w tych zamysłach wyiechali. Każdemu z nich obiecano dać 30,000. *Liwrow*, jeżeli swe zamierzenie pomysłnie uskutecznią. Pytano się go o wszystko, co ieno zaśzło od zaczęcia Rewolucyi, y odpowiedział, że przy zdarzeniach ważniejszych był przytomny, y że większą część *Excessów*, iako to spalenie *Barrierow*, na poduszczenie *Agentów Xiążęcia d'Orleans* popełniono. Przy scenach *Wersalskich* dnia 5. y 6. *Października* zeznał on., iż był między przebraniami po kobiecu; że mieli oni skrycie Broń pod sukniami swemi; że Instrukcyje ich wiodły, ażeby przy powszechnym zamieszaniu wtargnąć do Pokoiów *Króta* y *Królowey*, y gdyby można, targnąć się nawet na ich *Osoby poświęcone*. Zeznał, że rozkazy na to od *Agentów Xiążęcia d'Orleans* otrzymali. Między temi, którzy tak iak on po kobiecu byli przebrani, przypomina sobie, że widział *Xiążęcia d'Aiguillon*, y *Pana Barnave*. O zdarzeniach w *Paryżu* późniejszych rzekł, że mu wiadome nie są, ponieważ go potym w Kraiu wewnątrz do różnych mieysc posyłano. Przy końcu w *Protokule* deklarował rzeczony *Texard*, w oryginalę wyrażając własną ręką, że cokolwiek tu zeznał, jest istną prawdą, że ani przymusem, ani groźbą do zeznania tego nie został przynaglony, y na każdej stronie zapisanego *Protokulu Inkwizycyi*, własną jego ręką nayduie się podpis *Texard*.

Kontynuacya Traktatu Pokoju między Austryą y Portą.

3tio. *Porta* odnawia mianowicie Akt pod dniem 3. *Sierp*: 1783. w którym bierze na siebie *Obowiązek* wyiednania *Niemieckim* *Okrętom* *Handlowym* do *Portów* *Dworu Cesarzkiego* należącym wszelkiego bezpieczeństwa przeciwko *Korsarzom Barbary* y innym *Poddanym Turckim*, tudzież bonifikowania szkody wyniknąć ztąd mogącey; daley też *Portu* odnawia Akt zawarty d. 24. *Lutego* 1784. za *Wolnością* *Zeglugi* y *Handlu* *Poddanych Cesarzskich* we wszystkich *Kraiach* y po wszystkich *Morzach*, *Rzekach*, do *Ottomanów* należących; tudzież *Ferman* pod d. 4. *Grud*: 1786. wydany względem pędzenia tam y nazad *Bydła* z *Siedmigródu* do *Woloszczyzny* y *Multan*; oraz wszystkie inne *Konwencye* y *Fermany*, które ważyły przed dniem 9. *Lutego* R. 1788. (*Resata* potym.)

DONIESIENIA Z WARSZAWY DNIA 17. WRZEŚNIA ROKU 1791.

Licytacja Dworku z Stajniami y Wozowniami Imci Pana Antoniego Norberta *Dobrowskiego* Łowczego *Lwowskiego* w Ulicy *Królewska* zwaney pod Nrem 1078. sytuowanego, z mocy Dekretu Urzędu Miasta *Grzybowa* zaocznie zapadłego, dnia 22. Miesiąca Września Roku 1791. po trzeci raz na Ratuszu tegoż Miasta odprawiać się będzie o godzinie 2. po południu.

J. Panna *Jozefa Kuligowska* Córka ś.p. Ur. *Franciszka Kuligowskiego*, że od lat kilka udawszy się w służbę Dworską, dotąd u Krewnych niebyła, ani przez List wiadomości o sobie nie dała, uprasza się, aby ktoby wiedział o niej gdzie się teraz znajduje, raczył oznajmić w Warszawie do Kamienicy JP. *Likowskiego* na Ulicy *Freta* pod Nrem 275. sytuowanej, na drugie piątro.

Licytacytacja Kamienicy *Frołowskiej* przy Ulicy *Nowy Świat* pod Nrem 1293. sytuowanej, z mocy Rezolucyi Sądów Woytowskich y Ławniczych Jurysdykcji *Bożydar* y *Kalęczyna* przy *Warszawie*, w miejscu Sądowym dnia 25. Miesiąca Października Roku tego o godzinie 3. po poł: odprawiać się będzie. Życzący sobie kupić, może wcześniej swą offerencyą w Kancellaryi teyże Jurysdykcji zapisać y Terminu Licytacyi attentować powinien.

Wszysty z druku Książki nowe ciekawe: (1) Adwokat czyli *Patroba Polski* o Jurysdykcjach y Palestrze Polskiej, ich wokaacy, wielości y potrzebnym koniecznym urządzeniu, cena na Kleiowym papierze Zł: 3. na wodnym Zł: 2. gr: 15. (2) *Postyliou* z trąbką *Warszawską*, cena Zł: 1. gr: 15. (3) *Polak* w Czui prawdą podfzytey, cena Zł: 1. gr: 15. (4) *Starych* uprzedzeń nowe roztrząszenie, cena Zł: 1. gr: 8. Tych Książek dostanie u P. *Dufour* w Starym Mieście, u P. *Netto* naprzeciw Statuy *Zygmunta*, u P. *Szeczepańskiego* w Bramie *Nowomiejskiej* y w *Drukarni Wolney*.

Kamieniczki y Dworku z Ogirodem UUr: *Gierczyńskich* a dawniey *Sił: Heinczów* przy Ulicy *Złota* zwaney, pod Nrem 1516. sytuowanych, konkurrowi poddanych, z prorogacyi przez Urząd *Burmistrzowski* y *Radziecki* Jurysdykcji *Kapitulney* *Gruntów Szpitala S. Ducha* determinowanej, dnia 25. tego Miesiąca o godzi: 3. po południu w miejscu Sądowym odprawiać się raz ostatni będzie Licytacya.

Wychodzi z druku Dzieło pod tytułem *Doświadczenia w Gospodarstwie, Ogrodnictwie, Leśkarstwach Domowych &c.* z różnych *Manuskryptów* *Domowych* y *Zagranicznych* na to ustanowionych *Spółeczności Akademickich* zebrane, a szczególniey przyśtołowane do *pożytków* y *zabawy* osób na wsi bawiących się. Pierwszy *Tom* już wyszedł z druku; znajduje się do przedania w *Księgarni P. Netto* na *Krakowskim Przedmieściu*, y w *Drukarni P. Komis: Edu:* Cena oprawney na kleiow: papie: Zł: 3.

W *Księgarni P. Netto*, znajduje się *Opisanie Kołtuna* z przyłączonemi *Przepisami* iak się w tey chorobie zachować, y iak ją leczycy potrzeba, na *pożytek* *Ludu Wiejskiego*, przez *Doktora Hoffmana* alfa *rust: Gr: fr: 3.*

Dworek z *Ogirodem* y *Gruntem Dziedzicznym* na Ulicy *Nowy Świat* zwaney pod Nrem 1281. będący, za *Rezolucyą Szła: Magistratu* przez *plusofferencyą* na *Ratuszu M: S: W.* na d. 19. tego Miesiąca, o godzinie 2. po południu przez *Urząd Ławniczy Miasta* tegoż *Sprzedanym* będzie.

Pan Embry *Chimista* przyprawia *puder*, którym codziennie można się *purować* y *nazywa* się *Bergere galante*, po nim *włosy* *dlugie* *wyrastają*, *przeszkadza* też *wypadnieniu* *włosów*, y *wyubra* *wszelkie* *robastwo* w *głowie*. *Funt* tegoż *padru* *kosztuje* *Czeiw: 3.* *Mieszka* na *Lesznie* N. 677. na 1. *pietrze* w *Warszawie*. *Taniże* *P. Emery* *Chimista*, *dystryluje* *wodę* na *wygu* *bienie* *plukiew* na *zawzię*, *nasmarowawszy* *raz* *tylko* *spary* *łożka* *lub* *ściany* *szmatą* *umaczaną* w *tey* *wodzie* *zagrzanej*. *Kosztuje* *butel: Zł: 6.*

Podaje się drugi raz do wiadomości, iż *Kredytorowie* *niegdy* *JP. Jana Barona de Klein*, *Pułkownika* *Korpusu Inżynierow Kor:* *poszukują* *satisfakcyi* y *substancyi* *pozostalej* *tegoż* *JPana* *Jana Barona de Klein* *dnia* *26. 8bris* *1789.* *zmarłego*; *zaczyna*, *ieżeli* *się* *znajdują* *gdzie* *Sukcesorowie* *na* *bliżsi*, *zeby* *stawali* *w* *Sądach* *Grodzkich* *Potocznych* *Warszawskich* *olegicie*, *albo* *przez* *Pełnomocników*, y w *tym* *Sądzie* *Legitimowali* *się*, a *to* *naydaley* *na* *d. 12.* *Miesiąca* *Likopada* *R. 1791.*

ysi *Narodowego Zgromadzenia* dnia 22. zaczęto roztrząsać Artykuły mające być do *Karty Konstytucyjnej* przyłączone. Po przeczytaniu przez Pana *Thouret* Sekcyi Pierwszey o *Wolności każdego Osobistej* dekretowano co następuje: (1) Nikt nie może być do aresztu wzięty, chyba aktualnie na przestępstwie zaięty, albo na mocy danego rozkazu przez Urzędników Policyi, lub inney Juryzdykcyi, która zeznała areszt. (2) Aresztowany każdy, naydaley w przeciągu 24. godzin będzie examinowany; iesli niepokaze się wina na nim, tedy nieodwłócznie ma być na wolność puszczony; iesli zaś pokazese wina na nim, tedy naydaley za trzy dni, do więzienia swego zostanie przeprowadzony. (3) Aresztant żądant niemoże być trzymany w areszcie, skoro w tych zdarzeniach, w których Prawo dozwala mu pod Kaucyą być wolnym, parękę stawia. (4) Jesli Areszt jest Prawem nakazany, tedy Aresztant nieodwłócznie do więzienia Prawem oznaczonego będzie prowadzony. (5) Skoro kto jest w areszcie, w tenczas przeciwko niemu nie wolno, ani co pisać, ani co drukować. (6) Tarasowy Dozorca, nikogo nie powinien przyjmować, chyba na mocy rozkazów w Artykule pierwszym wytkniętych. (7) Kiedy Aresztant żąda być stawiony przed Cywilnego Urzędnika Tarasowego, tedy nieodwłócznie to ma nastą-

pić, y swoim krewnym może być prezentowany, chyba, gdyby Sędzia sekret był nakazał. (8) Aresztant nie gdzieindziej, tylko do więzienia Prawem oznaczonego ma być przyjmowany.

Dopiero przystąpiono do udecydowania Artykułów o *Wolności Drukowania*, iak następuje: Nikt nie może za Pisma przez siebie drukiem ogłoszone do Sądu być zapozwany, chyba, gdyby kto umyślnie przez te Pisma podzegał do Nieposłuszeństwa ku Prawom, do znieważenia Władz Konstytucyjnych, do sprzeciwienia się ich rozkazom, albo do innych iakich przez Prawo za Wykroczenie deklarowanych Postępków.

Na Sessyi dnia 23. dekretowano dalsze o *Wolności Drukowania* Artykuły: Wolno jest każdemu cenzurować Akta Władz Konstytucyjnych, ale za dobrowolne potwarzania przeciwko Rzetelności Publicznych Urzędników y przeciwko słuszności ich zamiarów w sprawowaniu Funkcyi, mogą Osoby spotwarzane dochodzić sprawiedliwości u Sądu. Nikt nie może być Cywilnie lub Kryminalnie za Pisma drukowane lub ogłoszone sądzony, ieszei ieden z Sprzyśięgłych Sędziów nie uzna y oświadczy pierwiey, czy w oskarżonym Pismie nayduie się przewinienie, y czy osoba zapozwana, stała się winną tego przewinienia.

Potym następujące dwa względem Króla dekretowano Artykuły: Jeśli Król w Miesiące po zafzley od Prawodawczego Korpusu Inwitacyi Przysięgi nie wykona, albo, jeśli Przysięgę wykonaną nazad cofnie, tedy poczytać należy, iakoby Król złożył Królewskie Dostoieństwo. Gdyby Król wyiechawszy z Kraiu, we dwa Miesiące po wydanej od Korpusu Prawodawczego Proklamacyi zapraszającej go nazad do powrotu nie powrócił; tedy poczytano będzie, iak żeby się zrzekł Dostoyności Królewskiej, y podczas niebytności jego, Dostoynosc Królewska ma być suspendowana.

Na Sessyi dnia 24. Deliberowano o Straży Królewskiej, y dekretowano: Straż Króla nie ma przenosić 1,200. ludzi Piechoty, y 600. Jazdy. Osoby do tey Królewskiej Straży będą wzięte z Woysk Liniiowych y z Gwardyi Narodowych tych, które od roku najmniej czyniły służbę. Nowe to Korpus Woyska, do żadney służby Publiczney nie może być zażywane, z *Cywilney Listy* będzie opłacane, y przez *Deputacyą Woyskową* urządzone.

Na Sessyi dnia 25. Minister Woieny oskarżał Infurrekcyą Rejmentów *de Baucé, Avergne, y Dauphiné*, które zgola iuz słuchać nie chcą rozkazów swoich Kommandantów. Kazano Deputacyi Woyskowej wygotować y przynieść o tym do *Jzby* Raport. Daley czy-

tano List podpisany od wielu Kupców z *Nantes*, gdzie przekładają niebezpieczny stan Wyspy *S. Domingo*, domagając się cofnienia nazad Dekretu względem *Ludzi Kolorowych* zapadłego. (Naynowsze Listy datowane dnia 9. Lipca z *Capdonofzą*, że wszyscy tam zgodzili się na niedopuszczenie Exekucyi Dekretu względem *Ludzi Kolorowych*. Groźno nawet odzywają się, że chcą *Ludzi Kolorowch* pozabijać, oderwać się od *Francyi*, podać się pod *Anglią*, y Kommissarzów posłać do *Londynu*, albo do *Jamaihi &c.*)

Naostatku o Osobach do Panującej Familii Królewskiej należących, dekretowano: *Osoby Familii Królewskiej używać mają Prawa Obywatelów Czynnich*. Artykuł drugi tak był zaproponowany: *Osoby Familii Królewskiej czy mogą być obrane na Urzędy y Mieysca od Nominacyi Ludu zależące?* Przez większość 83. krefek stanęło: że nie mogą być obrane. Osoby więc Familii Królewskiej, nie mogą być obrane, ani na Urzędy Administracyjne, ani na Reprezentatów Narodu.

Z Tabelli Dochodów y Rozchodów Publicznego Skarbu pokazuje się, że od dnia 1. Sierpnia Roku 1790. aż do tegoż dnia R. 1791. Dochód wynosił 186. Millionów, a zwyczajny Rozchód uczynił 676. Millionów.